

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i administracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 132. Telefon № 32.

CENY PRENUMERACY:

W Łodzi z odnośnieniem do domu miesięcznie mk. 5,50
Z przesyłką pocztową „ 6,40

Cena pojedynczego numeru 25 fenigów.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 wieczór, w niedziele i święta od 7 do 10 rano. Redakcja czynna od godz. 5 do 10 wiecz. codziennie. Redaktor przyjmuje od 6 do 7.

OGŁOSZENIA: Nadesłane przed tekstem mk. 3.—
I w tekście nad telegramami—mk. 4.— Reklamy po tekście
(4 szp.) — mk. 2,25 Nekrologja (4 s. nat.) mk. 1,50. Zwyczajne
ogłoszenia (6 szp.) — 1.—. Drobne ogłoszenia 15 fen. za wyraz
Każde ogłoszenie na mniej mk. 1,50.
Ogłoszenia zamiejscowe 19 proc. drożej

Teatr Polski

Cegielniana 63,
poddyrektora: Fr. Wysockiego.

W czwartek, dnia 25 września.

„Miss Hobbs“

Komedja w 4 akt. K. Jerome'a.

Piątek, dn. 26 września

Miss Hobbs

Komedja w 4 akt. K. Jerome'a.

W sobotę 27 września, o godz. 4 po południu
po cenach najniższych dla młodzieży

Fircyk w zalotach

Krotochwiła stylowa w 3 akt Fr. Zablöckiego.

Kłeska bolszewików nad Prypecią. Pogrom polaków w Kownie. Niemcy sypią okopy na Mazurach. Pogromy żydów w Argentynie.

Spisek niemiecko-bolszewicki

Warszawa, 24 września.

O agitacji bolszewickiej w Polsce pisać, to rzecz nie pożądana. Tyle o tem pisano, zdaje się nic już nowego dodać nie można. I zda się wszyscy o niej tak są przekonani, iż dalej podnosić kwestję niepotrzeba.

A jednak nigdy dosyć. A jednak nigdy nie można na chwilę upaść swej własnej czujności. Co pewien czas wychodzą nowe fakty, ujawniają się coraz to nowe usiłowania wywołania fermentu.

Zima tegoroczna będzie w Polsce ciężka, bardzo ciężka. Niema co się ludzi. Ciężka będzie i pod względem zaprowadzacji i pod względem wyszukania zarobków bezrobotnym. Oba te czynniki są ważne przy ocenie ruchu bolszewickiego i szansa jego. To właśnie chcą komunistki rosyjscy wyzyskać.

Według ostatnich wiadomości, Rosja sowiecka postanowiła asygnować 100 milionów rb. na szerzenie zamętu w Polsce i w tym celu ma być u nas przeprowadzony strajk rolny i powozyczny, zaburzenia antyżydowskie, usunięcie inteligentnej młodzieży z wojska, fermenty w wojsku, obniżenie sympatii do ententy, rozbudzenie rozruchów na Białej Rusi i zaniechanie walki z władzą sowiecką. Plan ten jest ukarty w porozumieniu z Niemcami, siedzącymi w Prusach wschodnich, gdzie armia von Goltza uznała się za niezależną od reszty niemieckiej, aby mieć wolniejszą rękę.

Wersje te posiadają swe uzasadnienie i w przeszłości i w wydarzeniach bieżących. Patrzmy: przecie PPS. wręcz domaga się strajku rolnego, grozi powszechnym, a nieustannie agituje za zaniechaniem walk z sowietami. A waidźmy w przyszłość i przekonamy się o spisku bolszewicko-niemieckim, zwróconym przeciwko Polsce i koalicji.

Świeżo właśnie została wydana broszura p. t. „Spisek niemiecko-bolszewicki. Dokumenty, dotyczące związku bolszewików z niemieckim naczelnym dowódcą, wielkim przemysłem i finansami oraz reprodukcja fotograficzna dokumentów“. Jest to tłumaczenie polskie publikacji berneńskiej z r. b. ogłoszonej przez „Committee Of Public Information United States Of America“.

Komitet ów wysłał do Rosji p. Edgara Sissona, który bawił przez zimę 1917/8 w centrach rosyjskich i złożył dokumentalne sprawozdanie Georgowi Creel'owi.

Odnoszą się one do czasów dawnych. Ale rzuciła światło, wyjaśniając tajne drogi liderów bolszewizmu rosyjskiego. W r. 1918 pierwszy prezes rosyjskich sowietów jeszcze z r. 1905 Chrusziew Nosar wydał był w Perejasławiu broszurę rosyjską zarzucając Leonowi Trockiemu recte Lejbie Bronsteinowi, iż stał na żołdzie ochrania carskiej i jako członek komitetu centralnego partii socjalistycznej dzielił się z ochroną wiadomościami o ruchu i ludziach partji. Ten eksocjalista, jakim się stał dawny wódz rewolucjonistów wręcz oskarżał Trockiego, kogo ochrania wydał i cytował na to dokumenty. Jednocześnie udawał, iż Trocki wystręgiwał się służbie wywiadowczej niemieckiej. Szpiegował na obie strony.

Sfery bolszewickie uważają wogóle Trockiego za jednostkę lichszą co do charakteru, a natomiast wysoko podnoszą Lenina, Włodzimierza Ulianowa, widząc w nim ideowego i bezinteresownego przywódcę i dobrodzieja mas.

Wszędzie to iluzje spadają w świetle dokumentów Sissona.

Czemże jest Lenin? Najwyuczajniejszym agentem niemieckim, który po otrzymaniu pieniędzy z biura szpiegowskiego niemieckiego spełnia powolnie rozkazy niemieckiego sztabu generalnego. Do służby tej wprzął się jeszcze przed wojną, bo w trakcie wojny biuro szpiegowskie niemieckie za pośrednictwem jego partji szerzyło w Rosji propagandę pokojową. I na to dawano pieniądze. A z chwilą wybuchu rewolucji Lenin z instrukcjami został wysłany w zapłombowanych wagonach przez Niemcy do Rosji wraz z innymi emigrantami rosyjskimi, wśród których był i Apfelbaum-Zinowew, i Stekłow-Nachamkes, i Bronstein-Trocki, i aryjczyk Cziczerin, i Rosenfeld-Kamieniew, i Zaitind i wielu innych, których nazwiska plączą się na kierowniczych stanowiskach Rosji sowieckiej. W przeciągu tylko kilkunastu dni—września 1917 r., w epoce klęski szczytnej, Lenin otrzymał w Kronsztadzie, gdzie się krył pomiędzy marynarzami pół miljaru mk. na agitację.

Po zdobyciu władzy przez Lenina

natychniaś w Piotrogradzie zostało otwarte biuro wywiadowcze szpiegowskie pod kierownictwem O. Rauscha; na dokumentach najczęściej figuruje nazwisko R. Bauera, który wydaje rozmaite polecenia komisarzom ludowym. Jakiego rodzaju są te polecenia? Oto nasamprzód Bauer dobywa z aktów rosyjskich dokumenty, mogące kompromitować rząd i sztab niemiecki. Tak np. w czerwcu 1914, więc na dwa miesiące przed wybuchem wojny światowej sztab generalny niemiecki nakazuje przedsiębiorstwom natychmiastową mobilizację przemysłową dla celów wojennych, a w listopadzie 1914 r. rozkazuje atakować wysłać specjalnych agentów do krajów nieprzyjacielskich w celu zniszczenia zapasów i materiałów wojennych przy czem zwraca szczególną uwagę na anarchistów i zbiegłych zлочытców, których należy przedewszystkiem do takiej służby użyć.

Cały traktat w Brześciu Litewskim, traktat, który miał tak szczególnie pokrzywdzić Polskę, był ukartowany pomiędzy gen. Hoffmanem a Trockim, który rozkazy generała skrupulatnie wypełniał. Nawet formułka Trockiego: „niema pokoju—niema wojny“—została usłufeczniiona po dowiedzeniu się od Hoffmana, iż wtedy Niemcy pójdą w głąb Rosji. Na dwukrotne żądanie kierownika oddziału wywiadowczego Agassera, pseudonim majora Lubertsza, wydano Niemcom skład siły i rodzaju wojsk wysłanych do Pskowa i do Narwi, aby niedługo potem Psków był zajęty przez szczupłe siły niemieckie. Niemcy domagały się usunięcia naczelnego wodza sił bolszewickich gen. Boncz-Bruciwicza, gdyż oddziaływa „niepożądanie“, szerząc nacjonalistyczną propagandę, wysyłają za wiedzą komisarzy swoich szpiegów dla obserwacji Boncz-Bruciwicza, domagają się mianowania na wodza i obrońcę przed ich wojskami Piotrogradu gen. Paarskiego, który był wodzem tej armji, co Niemcom Rygę oddała i t. d.

Są to najwidoczniejsze objawy zdrady narodowej u bolszewików, objawy, od których wzdraga się umysł i uczucie każdego Europejczyka.

Ale nie tylko objawy zdrady. W walce z kontrrewolucją Niemcy każą swoim jurgielnikom usuwać, mordować przeciwników. Bauer pisze w grudniu 1917 do komisarza spraw zagranicznych Trockiego: „Agenci, którzy byli wysłani z Piotrogradu, aby wymordowali gen. Kaledina, Bogajewskiego (wodzów ko-

zackich-koresp.) i Aleksiejewa, są ludźmi tchórzliwymi i nie mającymi zdolności przedsiębiorczych“ Hoffman każe w Brześciu Trockiemu aresztować poselstwo rumuńskie z Piotrogradzie: natychmiast, jak rzecz bardzo spieszną, Trocki przekazuje to do stolicy i istotnie poselstwo państwa sprzymierzonego zostaje aresztowane, dokumenty zrewidowane i oddane „nieprzyjacielskim“ Niemcom!

A teraz o Polakach. Pamiętają wszyscy ów tajny dokument, umowę pomiędzy bolszewikami a Niemcami, zawartą w Mohylowie z Krylenką w sprawie przeciwdziałania formacjom polskim Dowbora Muśnickiego. „Z etymi gospodami nie stiesniajcieś“—telegrafował do głównej kwatery o Polakach Krylenka. A kierownik służby kontrszpiegowskiej przy kwaterze „Feierabend“ donosi d. 10 stycznia 1918 o uchwałach na konferencji z szpiegiem niemieckim maj. Boehlkem.

- 1) Zarządzić najostrzejsze środki aż do rozstrzelania przeciwko wojskom polskim,
- 2) aresztować gen. Dowbora Muśnickiego,
- 3) wysłać do legionów agentów, którzyby pracowali nad ich rozbiciem,
- 4) aresztować oficerów polskich i oddać ich do dyspozycji kontrwywiadowców przy głównej kwaterze,
- 5) zażądać od czczwyczajki w porozumieniu z niemiecką służbą wywiadowczą w Piotrogradzie wykonywania nadzoru nad instytucjami polskimi, jak tow. przyjaciel żołnierza pol., Rada Międzypartyjna, Komitet wojskowych Polaków, członkowie dumy, duchowic...

stwo, działacze: Władysław Grabski, Bolesław Jaluwiecki, Stan. Surzycki, Lednicki który potem przez Niemców został aresztowany u bolszewików.

Dnia 28-go stycznia „Feierabend“ donosi:

Pewna liczba agentów, którzy wyrazili życzenie wyjazdu dla wywołania rozruchów między polskimi oficerami: podpułkownik Dambcki, Bolesław Jakimowicz, Roman Stryjewski, Józef Jasieniowski i Michał Adamowicz, została wezwana na konferencję.

Wszyscy ci agenci są zobowiązani do wywołania otwartego buntu żołnierzy przeciwko swym oficerom i do aresztowania ich.

W haniebnej tej pracy dezorganizowania wojsk i „wystąpienia kontrrewolucyjnych kierowników“ obok wymienionych jest w dokumentach Sissona wymieniany niejaki Żuk z Rostowa, który pracował w łubejszych instytucjach pomocy uchodźcom.

Dość cytat.

Wprost wstrząsające na czytelnika robią wrażenie te dokumenty, zaopatrzone w facsimile rozmaitych aktów urzędowych. Pomijamy wrażenie abominacji na widok tak nikczemnej podłości ludzkiej — ta chodzi o życie narodów i w walce o supremację Niemcy do wszystkiego są zdolni.

Ale ma się unaczyniony dokumentalnia związek niemiecko-bolszewicki przeciw Rosji, przeciw koalicji, przeciw Polsce. Przed półtora rokiem robili to jacyś Bauerzy i Rausche, dziś to samo robią Goltze i Brandeszy.

Nie myślcie, że Scheidemann jest bez winy!

On wiedział o wszystkim i on dnia 25 sierpnia 1917 na propagandę słynnemu pisarzowi Gorkiemu przesyła 150 tysięcy koron. Bolszewik Gorkij na żądanie urzędowego socjalisty Scheidemanna l...

Człuć, człuć!

Ta zaraza tem silniej macki swoje puszcza na Polskę, aby zniszczyć barierę Niemiec.

A rzeczka Polski i koalicji będzie zniszczyć przesmyk z Prus Wschodnich do Rosji, którą płyną ludzie, pieniądze, wojsko, broń, amunicja, gdzie się styka anarchja rosyjska z barbarzyństwem niemieckim.

Ver.

Telegramy.

Komunikat Sztabu Generalnego.

Warszawa, 24 września (PAT).

Front litewsko-białoruski.

Wzdłuż Prypeci nieprzyjaciel dużymi siłami atakował nasze pozycje pod wsią Holbica. Ataki z wielkimi stratami dla nieprzyjaciela odparto. Oddziały nasze w pościgu za cofającym się przeciwnikiem dotarły pod Petryków. Ogniem naszej artylerji zniszczono 1 statek bolszewicki. Na reszcie frontu obustronna działalność artyleryjska i wywiadowcza.

Front Wołyński.

Na odcinku [Olewska śmiałym wypadem rozbiły nasze wojska w Ludwipolu oddział bolszewicki, biorąc jeńców, 2 karabiny maszynowe i dużo amunicji. Po przeprowadzeniu akcji oddziały nasze powróciły na dawne stanowisko.

Wz. szefa sztabu generalnego pułk. Haller.

Sytuacja węglowa w Wiedniu.

Nauen, 24 września. (PAT). — Radjo warsz. Sytuacja węglowa w Wiedniu polepszyła się poniekąd od pewnego czasu. Dnia 23, że Czesi pod naciskiem opinji publicznej i pod wpływem dziesiątków petycji skierowanych do zmiany swego portepowania. Kanclerz Renner w rozmowie z delegatem czesko-słowackiej komisji prowadzącej rokowania w sprawie otwarcia szkod czeskich w Wiedniu, oświadczył, że nie można iść z ręką skłonitwa ze sprawą zaopartywania Wiednia w węgiel. Sprawa szkodowa została oddana komisji, która ma porozumieć się z delegacją czesko-słowacką.

Instalacja posła Rzeczypospolitej polskiej w Belgradzie

Warszawa, 23 września (PAT) Dnia 19 września poseł Rzeczypospolitej polskiej w Belgradzie pan Ernest Piltz na uroczystym przewiezieniu wręczył listy uwierzytelniające regentowi hr. Aleksandrowi. O godz. 11 rana przed dworek przy ulicy Dobroslawa, w którym mieści się poselstwo polskie sejmochy automobila dworackiego orszak oddział gwardji królewskiej. W pierwszym automobilu zajął miejsce pan Piltz w towarzysztwie pułk. Demianowicza, adiutanta królewskiego. Gwardja królewska poprzedzała i eskortowała ten automobil. W drugim automobilu jechał rada legacji pan Stefanowski, sekretarz Rybinski a w trzecim atache major Powroźnicki. Zajeżdżających przed pałac przywitała wojskowa muzyka hymnem „Jeszcze Polska nie zginęła“.

W słonie zastali przybywający regenta hr. Aleksandra w otoczeniu ministrów spraw zagranicznych Gubrilowicza i ministra dworu Baluticza. Pan Piltz wręczając swe listy uwierzytelniające, przemówił w języku francuskim w te słowa:

„Mam zaszczyt siożyć Waszej Królewskiej Wysokości listy uwierzytelniające, którymi małe naczelnik państwa polskiego misianie posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym Rzeczypospolitej przy rządzie Królestwa SHS i przy osobie Waszej Królewskiej Wysokości. Jest to dla mnie wielkim zaszczytem i radością; że danem mi jest reprezentować Polskę wobec narodu o tysiącletniej wielkiej i sławnej przeszłości, który siożył nowe dowody swojej żywności i szczytnego bohaterstwa.

Przy czytaniu dziejów Serbow, Chorwatów i Słowenców robi największe wrażenie na nas Polaków to, że znajdujemy w nich tyle stronniot które uderzają nas podobieństwem do historii naszej własnej Ojczyzny. Historia Serbji nie jest utkana, wyłącznie z powodzeń i zwycięstw. Zarówno, jak Polska, doznała Serbja godała smutku i klęsk wielkich. Przeciwności te nie popełniły jednak nigdy jej narodu do rozpaczy ani do zniechęcenia. Po każdej klęsce Serbja odżywiwała całą swoją siłę. Tak też po tej wielkiej wojnie, gdzie armja serbska narazie zwycięska, została pokonana i piękny kraj serbski spłądrowany i zniszczony, Serbja jest znów pełna życia, potężniejsza niż kiedykolwiek, powiększona pewna odtąd swojej przeszłości. To także dzieje Polski. Po rozbiorach, po każdym z naszych powstań, w krwi tupionym, nasi śmiertelni wrogowie i niestety nietylko wrogowie przekonani byli, że Polska nie powstanie nigdy; Otóż nie! Pomimo najcięższych przesładowań, które trwały wieki przeszło, Polska ostała się i widzimy ją oto, obok wielkich narodów, które walczyły o wolność ludów, widzimy tę Polskę panetwem wielkim, niezależnym i zjednoczonym. Podobieństwo historyczne losów naszych nie zamyka się do Serbji samej. Obejmuje ona 2 inne kraje Jugostawii: Chorwacji i Słowenji, kraje o wielkiej kulturze i wypróbowanym patriotyzmie. W długich okresach naszych porzoborowych dziejów, gdy warunki fizyczne nie pozwoliły nam na walkę orężną z naszymi przesła-

dowcami, prowadziliśmy w Polsce nieprerwaną walkę polityczną w obronie narodowości, języka i wyznania naszego. Chorwaci, Słowency walczyli na tym samym gruncie. Bronili tych samych dóbr najświetszych w podobny sposób. Dzięki ich wytrwałym wmaganiom, dzięki ich cudotom apotechnym walczyli z naszymi Chorwaciami i Słowency mogli dać dowód, że dojrzały do życia samostanego, gdy wybita godzina wyzwolenia, zjednoczenia 3 krajów, odtąd w wspólnej Ojczyźnie, części tej samej duszy. To co długo zdawało się być tylko ideałem i symbolem, zjednoczenie, stało się rzeczywistością imponującą.

Ale godzina próby nie minęła jeszcze Państwo Jugosłowiańskie latające, ma jednak podobnie, jak Polska, dużo trudności do zwalzenia, dużo przeszkód do przebycia dla ostatecznego osiągnięcia swych celów.

Mam prawo zapewnić Waszą Królewską Wysokość, że rząd mój będzie szczerze siożył dać państwu jugosłowiańskiemu i jego narodom dowody swej esymnej sympatji. Zadania nasze ułatwia nam fakt niezaprzeczony, że nie latnieje nic, aby nas dzieliło w polityce narodowej naszych państw, a jest tyle rzeczy, które nas łączą.

Konieczność pozwoli sobie wyrazić Waszej Królewskiej Wysokości, jak jestem dumny i szczęśliwy, że mogę obcować z księżciem tak powszechnie cenionym, że znakomitym żołnierzem i wodzem nieporównanej armji której czyny wojenne przywróciły jej nie małe do tryumfu sprawiedliwości i wolności świata.

Regent odpowiedział również po francusku: Czuje się szczęśliwy, otrzymując z rąk pańskich listy uwierzytelniające Naczelnika Państwa którymi upoważniam ją pana przy mojej osobie i przy rządzie królewskim Serbji, Chorwacji i Słowenji. Muszę panu powiedzieć, że z prawdziwym wzruszeniem przyjąłem pierwszego przedstawiciela odrodzonej Polski. Bardzo wymownie zaznaczył pan podobieństwo historyczne losów 2 naszych narodów wskazując przez to drogę, którą należy iść w przyszłości. Istotnie w analogji tej naszej przeszłości musimy szukać nowych źródeł energii i ścisłej przyjaźni. Jest pan weteranem polskiej sprawy narodowej. Przeszłość Jego jest dla nas gwarancją politycznej pracy, którą u nas będzie pełnił. Składam panu moje życzenia i szepniałam panu, że znajdzie pan przy rządzie moim najlepsze przyjęcie i wszystkie ułatwienia, które pozwolą wykonać szczęśliwie pańską zaszczytą misję.

Po przemówieniach nastąpiło przedstawienie członków poselstwa. Z każdym z nich hr. Aleksander uprzejmie rozmawiał a następnie zaprosił pana Piltza na rozmowę polityczną, w której wypytywał go o bieżące sprawy polskie. W rozmowie tej okazał dużą znajomość naszych stosunków.

W drodze powrotnej licznie zbierał na ulicach publiczność wyrażała głośno swoje sympatje dla Polski i zadowolenie z przybycia urzędowego jej przedstawiciela.

Sytuacja na Górnym Śląsku.

So nowiec, 24 września, (P.A.T.). — Wczoraj w Rybniku na Górnym Śląsku w ogrodzie Bauera odbywała się zabawa polska, na którą Grenzschutz urządził napać. Zabito 5 osób.

Misję koalicyjną zawiadomiono o wypadku.

Sosnowiec, 24 września, (PAT). — Korzystając z tego, że około 50 tysięcy ludności polskiej, która bądź schroniła się do Rzeczypospolitej polskiej, bądź została wywieziona przez prusaków nie będzie mogło brać udziału w wyborach, rząd pruski naznaczył chce wybory komunalne na Górnym Śląsku w czasie od 3 do 4 tygodni.

Sosnowiec, 24 września, (PAT). — Komisarz Górnośląski Hoersing planuje dalsze ograniczenia względem ludności polskiej. Pisma z dnia 23 b. m. zamieszczają komunikat biura prasowego

przy komisarzy państwowym, z którego wynika, że na granicy utworzony będzie pas 5 kilometrowy, w obrębie którego prawa będą wyjątkowo obostrzone, a między innymi ogranicza się prawo zebrania.

Sosnowiec, 24-go września, (PAT). — „Volkswille“ z dnia 23 donosi, że 21 b. m. odbyło się w Zubrze zebranie społecznej demokracji okręgu Górnośląskiego pod przewodnictwem komisarza Hoersinga. Na zebraniu przyjęto rezolucję sprzeciwiającą się wyodrębnieniu Górnego Śląska, jako państwa związkowego w obrębie Niemiec, ponieważ przyczyniłoby się to do wzmożenia się reakcji i masy robotnicze pozabawiliby opieki prawnej.

Wobec zbliżających się wyborów komunalnych wezwano robotników, aby nie dawali swych głosów centrowcom.

Socjalna demokracja nie zawrze żadnych kompromisów wyborczych.

Groźne niebezpieczeństwo.

Paryż, 24 września, (PAT). — Havas. Telegram nadesłany pocztą. General Gough przedłożył Radzie najwyższej sprawozdanie o położeniu w krajach nadbałtyckich. General stwierdził na miejscu, że wszystkie narodowości tych krajów znajdują się pod wpływem państwowym w ręk niemieckich, które w krajach bałtyckich widzą podstawę polityczną do interwencji Niemiec w Rosji. Siły wojskowe niemieckie przesłają bardzo ludność lotewską i popierają żywo bolszewickie przeciw isocjalistycznym zarządom w tych miejscowościach. Żołnierze niemieccy których powołał rząd niemiecki dla kolonizacji tych krajów nadbałtyckich skutecznie rozszerzają wpływy niemieckie. Położenie obecne przedstawia w równej mierze niebezpieczeństwo i należy wobec tego zdaniem gen. Gougha zmusić wojska von Goltza do ustąpienia.

O granice Polski.

Paryż, 24 września, (PAT). — Havas. Wobec wiadomości, że Galicja Wschodnia ma otrzymać statut prowizoryczny, wyraża „Liberte“ ubolewanie, że granice polskie jeszcze nie zostały ustalone, pomimo że od czasu zawieszenia broni upłynął już rok cały.

Cierpliwość narodu polskiego wystawia na ciężką próbę, tembardziej, że przez podziwu godny wysiłek wojskowy oddaje on sprawie mocarstw sojuszniczych cenne usługi.

Europa potrzebuje silnej Polski, a Polska potrzebuje granic, więc należy jej dać granice.

Decyzje w sprawie Galicji Wschodniej.

Paryż, 24 września, (PAT). — Radjo pomański.

Rada 5-ciu obradowała wczoraj na Quai d'Orsay pod przewodnictwem pana Pichona. Wysłuchała ona sprawozdania pana Paderewskiego w sprawie tymczasowego statutu dla Galicji Wschodniej.

Prezydent Paderewski domagał się, aby Galicję wschodnią przyłączono ostatecznie bez zastrzeżeń do Polski. Natomiast przedstawiciele wielkich mocarstw byli za tymczasowym przyłączeniem z tem, że następnie ma się odbyć plebiscyt.

„Echo de Paris“ pisze, że w Galicji wschodniej mieszka 40% polaków.

Rada 5-ciu postanowiła włączyć Galicję Wschodnią w skład państwa polskiego na zasadzie osobnego statutu między narodowego, jako autonomicznej prowincji, w której później będzie przeprowadzony plebiscyt.

Na czele Galicji wschodniej ma stać generalny gubernator powołany przez rząd warszawski i Sejm. Sprawy obowiązkowej służby wojskowej w Galicji wschodniej jeszcze nie rozstrzygnięto.

W Argentynie szaleją pogromy antyżydowskie.

Buenos Ayres, 24 września. — Polacy argentyńscy nadesłali nam obszerny list, w którym opisuja dokładnie szalone ekscesy antyżydowskie, urządzone w Buenos Ayers i innych miejscowościach Argentyny.

„Był to dziwny zbieg okoliczności, piszą nasi informatorzy. W sierpniu urządzili tamtejsi żydzi ogromne manifestacje antypolskie, protestujące przeciw rzekomym pogromom w Polsce.

W tydzień potem nadesłali okropne dni dla żydów. Krew się lała po ulicach stolicy Argentyny, setki trupów legło ofiarą rozszalałych tłumów. Pogromy te zainicjował sam rząd, jako odwet za urządzenie strajku generalnego i germanofilskie stanowisko tamtejszych sjonistów, pochodzących w większej części z Polski i Rosji, których też tam zwą „russo“.

Po tym pogromie nastąpił drugi pogrom, niemniej straszny od pierwszego. — Była to pochłanka igrze tatarska, w której policja i żoldactwo całkiem jawnie brały udział.

Od czasu tych pogromów ustały i mityngi w teatrach i na placach przeciw „pogromom“ polskim.

Umowa ze służbą folwarczną.

Turek, 24 września, (PAT). — Przedstawiciele Ziemiann i służby folwarcznej powiatu tutejszego zawarli umowę zbiorową na podstawie ustawy sejmowej z dn. 28 lutego b. r. Ugode poprzedziły z góry dwumiesięczne pertraktacje. Ustalono 600 marek placę rocznej dla ordynarjusza i 14 centnarów metrycznych ordynacji. Ciepłota pracy letniej trwa od 6 rano do zachodu słońca, zimowy od wschodu do zachodu.

Handlowy traktat czesko-polski.

Wiedeń, 24 września, (PAT). — W. B. K. do Paryża pod datą 23-go b. m. Francuskie ministerjum wojny podaje, iż dotychczas zdemobilizowano we Francji 2 miliony żołnierzy. Demobilizacja armji angielskiej ma być ukończona w ciągu kilku tygodni.

Traktat ów dotyczy wymiany produktów przemysłowych w ogólnej wartości około 90 milionów marek polskich. Czechosłowacja zobowiązała się do wywozu do Polski produktów przemysłowych, czemu dotychczas stały na przeszkodzie trudności płatnicze.

Jako towary kompensacyjne zostały włączone do traktatu przez rząd polski artykuły techniczne, maszyny elektryczne, maszyny rolnicze, artykuły konfekcyjne, chemikalia, nasiona, wyroby szklane, dachówki, spirytus, papier i zapalki.

Główny towary kompensacyjne nie dosięgły wartości 90 milionów marek, mogą być wówczas w ich miejsce wywożone inne towary, o ile są przedmiotem wojnego handlu.

Pogrom polaków w Kowniu.

Warszawa, 24 września, (PAT). Według ostatnich wiadomości z Kownia sytuacja nie ulega żadnej zmianie. Wypuszczono około 20 osób cywilnych i kilka wojskowych, których indagowano o przekonania polityczne, przynależność partyjną polską. Aresztowano bez wszelkich powodów poprosiła za polskość. W zamiat garść uwolnionych aresztowano w ostatnich dniach 50 do 60 osób z inteligencji. Pogrom polaków przeniósł się z Kownia na prowincję w okolice Janowa, Wędrzycy, Kamnady i północnej Sawalszczyzny. Rząd rozpowszechnia na nowo odezwy antypolskie o charakterze bolszewickim. Żołnierze urządzają pogromy polaków. Rabują, podpalają i zęcają się w straszliwy sposób nad aresztowanymi. System szpiegostwa doprowadzono do ostateczności. Orzełek, fotografia Piłsudskiego, polska gazeta, są dokumentami kompromitującymi których mieszkańcy nie mogą przechowywać. Ostatnio zaawano jak prowadzono do wiezienia grupę żołnierzy litewskich. Protokólnie stwierdzono, że patrol, który z Gielmania na Maśniki prowadzony był przez Niemca słabo mówiącego po litewsku w mundurze litewskim. Dziś w nocy luźna banda litewska zdała się także pod komendą niemiecką zastatkowała Owanty. Dzięki posiłkom, które nadeszły banda została odrzucona. Strajk ogólny dnia 16 września został złamany. Właścicielom sklepów zagrożono karą do 10.000 marek. Komendant Mikucki groził strajkującym śmiercią. Strajkujących robotników wyrzucono z mieszkań i pobito kolbami. Już wieczorem Komitet strajkowy pod groźbą karą śmierci ogłosił strajk zakończony. Rząd pieniędzy nie ma w dalszym ciągu. Agitacja za łupnem bonów pozostaje bez skutku pomimo organizowania wieców. Ludność zachowuje się wobec agitacji biernie. Żydzi okazują swe sympatie dla państwa litewskiego. Polityka kowieńska wywołała konsternację wśród litwinów wileńskich.

Niemcy sypią okopy na Mazurach.

Lomża, 24 września. Pośród ludności miejscowości nadgranicznych zapanał szalony niepokój, gdyż Niemcy obsadzają wojskiem regularnym całą granicę Prus Wschodnich.

Wzdłuż linii Grajewo-Elh sypią pospiesznie okopy.

Wszędzie słychać dzień i noc ćwiczebne strzały armatnie. Wczoraj w Kolnie słyszano oaty dzień detonacje ciężkich dział.

Ludność powiatów nadgranicznych w Królestwie żyje obecnie pod strachem najeźdu. Wśród mieszkańców wiosek zapanał paniczny popióch. Zakopują oni zboże lub wyprzedają je za bezcen, bydlę zaś wysyłają w głąb kraju, przygotowani do natychmiastowej ucieczki w razie najeźdu Niemców.

Zbyteczny pośpiech.

Poznań, 24 września, (PAT). — Pisma tutejsze zamieszczają notatkę następującą: Dowiadujemy się, że niektórzy Polacy, mający posiadłości swe poza linią demarkacyjną, nie czekając na ostateczne uregulowanie granic, sprzedają swe majątki Niemcom, jak naprz. pani M. we Wschowie. Przestrzegamy przed zbyt pośpiesznym sprzedawaniem majątków, ponieważ przy ostatecznym uregulowaniu granic majątki niektóre, znajdujące się obecnie poza linią demarkacyjną, mogą być przyłączone do Polski.

Demobilizacja we Francji.

Wiedeń, 24 września, (PAT). — W. B. K. donosi z Paryża pod datą 23-go b. m. Francuskie ministerjum wojny podaje, iż dotychczas zdemobilizowano we Francji 2 miliony żołnierzy. Demobilizacja armji angielskiej ma być ukończona w ciągu kilku tygodni.

Zakaz wywozu przędzy.

Nauen, 24 września, (PAT). Radio warsz. Rząd holenderski postanowił znieść zakaz wywozu przędzy papierowej oraz tkanin z tej przędzy.

Ze Stolicy.

Brak mieszkań.

Warszawa, 24 września, (PAT). Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 23-ga b. m. rozpatrywała środki zaradcze, któreby mogły usunąć brak mieszkań w Warszawie. Sprawę rozszerzenia moratorium obowiązującego w byłym zaborze austriackim oraz sprawę wysłania delegacji na posiedzenie międzynarodowej misji pracy, które rozpocznie się w Waszyngtonie dnia 29 października b. r.

Uwierzytelnienie poczta szwedzkiego.

Warszawa, 21 września, (PAT). — Wydział prasowy ministerstwa spraw zagranicznych komunicuje: Ambasador szwedzkiego Iwan Danielson wręczył swe listy uwierzytelniające wiceministrowi spraw zagranicznych hr. S. Ryanskiemu i od dziś dnia rozpoczął urzędowanie. Oprócz pana Danielsona w skład poselstwa wchodzi kapitan Axel Olsson, ата hе wojskowy, Carl, Alton, Mayer, ата hе handlowy i kapitan Peterson, ата hе honorowy. Siedzibą szwedzkiego ministerstwa jest hotel „Bristol”.

Co słyhać nowego?

Czas pozostaje niezmienny.

(—) W „Monitorze Polskim“ z d. 23 b. m. ukazało się rozporządzenie min. Wojciechowskiego, następującej treści: „Obećną rachubę czasu, wprowadzoną rozporządzeniem Min. Spr. Wewn. z dn. 5 kwietnia r. b. utrzymuje się nadal bez zmiany w ciągu całego roku.

Z Komitetu Pomocy dla Górnoślązaków

(—) W związku z rozwiązaniem się Głównego Komitetu dla różnej pomocy dla Górnoślązaków w Sosnowcu przewodniczący tegoż Komitetu p. Chwałbiński wyjechał wczoraj do Sosnowca celem poinformowania się na miejscu o dalszych zamiarach komisaryjatu rad ludowych dla Górnośląska.

Osobiste.

(c) Dotychczasowy burmistrz miasta Zgierz p. Margieński zgłosił swą dymisję z powodu słabego zdrowia.

Z urzędu walki z lichwą i spekulacją.

(—) Wielka sprawa pastarka firmy „Filip Suraw i S-ka“ w Łodzi, Zielona 9, która w swoim czasie wzbudziła wśród społeczeństwa łódzkiego wielkie zainteresowanie, została w ubiegłym tygodniu ostatecznie rozstrzygnięta. Ostatnia instancja z twierdząc wyrok, ekskuzując kilkunastu ws. oników tej sfery na konfiskatę ogromnej ilości manufaktur, wartości około 600 tysięcy marek, przez tego na łączną grzywnę 800 tysięcy marek. Skonfiskowane towary przewieziono zostały w ubiegłą sobotę pod eskortą wyższych urzędników Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją, oraz funkcjonariuszy Policji Państwowej ze składów firmy „Suraw“ do składnicy Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją, Elwangelicka 5.

Bony miasta Łodzi

() Ponieważ termin wykupu bonów łódzkich zbliża się, Komitet prowadzi energiczne potraktacje z głównym dłużnikiem swym — magistratem miasta o spłatę należnych za wypuszczone bony sum, dochodzących pokasnej cyfry, bo około pięciu milionów marek.

Sprawa ma być rozstrzygnięta w tych dniach i — o ile magistrat pozostanie jakkolwiek wiarty na rachunek wykupu bonów — Komitet rozpocznieby skup bonów w październiku.

Z Tow. Krajowozawczego Zapisy na niedzielne wyścigi przyjmowane będą jedynie dziś wieczorem od godz. 7—8 w lokalu Towarzystwa (Al. Kościuszki 17.)

Nareszele nadeszły artykuły korzeniowe w Anglii.

(b) W ubiegłym tygodniu nareszele nadeszły do Warszawy towary kolonialne, nabyte przez warszawski związek stow. s o żywców od najpotężniejszej organizacji współdzielczej na świecie, hurtowni a gułskich stow. spożywców, p. „Centrale Cooperativ Wholesale Society”. Stosownie do zamówienia, poesyłonego na mięjsu przez dyr. Mielczarskiego i p. Krakowskiego, obecnie w pociążu, składającym się z 40 wagonów nadeszły następujące artykuły: 10 wagonów herbaty luzem (india orange, india orange pebecco, Ceylon-Orange, Ceylon-Orange Pecco), 20 skrzyń herbaty w opakowaniu Cooperative Wholesale Society, 10 wagonów kawy, Costa Rica, Indja, Santos, 3500 funtów kakao, 2 wagony pieprzu Tellichery, wagon ziela angielskiego s Kochinohiny, wagon cynamonu zwyczajnego, po 1 tonnie pieprzu białego, cynamonu extra, kwiatu i galii muszkatałowej, gwoździków i kubiń. Dalej 300 skrzyń makaronu, 200 centn. tapioki, 2 tys. klg. oliwy do jedzenia, 100 skrzyń sardynek, 500 funtów żelatyny, 25 kilogramów wanilii, oraz pewne ilości pisty owocowej, szafranu itp. Następnie 4 wagony mydeł do prania, wyborowego gatunku, 4200 tuzin. mydeł tualetowych, 2 centnary ultraamaryny w paczkach itp. Z norymberszczyzny nadeszły nici bawełniane w szpulkach, bawełna w motkach, wełna do cerowania i do robienia ponczoch, ponczochy bawełniane, damskie i męskie, dle igły do szycia, guziki płócienne, następnie buki damskie, obuwie męskie, łódzka biela na bieliznę i kolorowa druk wana. Większość tych fabrykatów pochodzi z własnych fabryk hurtowni angielskiej kooperatywy z zamówienia, dokonanego przez naszych delegatów, nie nadeszły jedynie transport 100 wagonów ryżu, ponieważ angielskie min. aprowizacji ryżu z kraju nie wypuszcza, a ekspedycja ryżu wprost z Bangkoku w Sjamie z powodu trudności komunikacyjnych nie mogła być uskutecznioma.

Wydział bankowy Cooperative Wholesale Society przyznał warszawskiemu związkowi stowarzyszeń spożywców kredyt do wysokości 100 tysięcy funtów sterlingów, czyli około 8 milionów marek. Nadesłane do Polski towary hurtownia angielska liczy po cenach hurtowych własnych.

Towary mają być sprzedawane przez warszawski związek wyłącznie za gotówkę. Niezależnie, w miarę dokonywanej sprzedaży, będzie związek wpłacać w markach, lub w koronach, do obranego przez siebie banku, na rachunek C. Whol Society.

Ostateczny rozrachunek nastąpi po wprowadzeniu waluty polskiej i ustaleniu na giełdzie międzynarodowej jej kursu. Na początek zaś delegaci przy dokonywaniu zamówień wpłacili również poważne sumy. Towary te zamówione zostały w Anglii jeszcze w maju, gdy delegaci nawiązali stosunki z hurtownią angielską na miejscu, w Birminghamie, podejmowali serdecznie przez angielskich kooperatystów, mianowicie sekretarza londyńskiego międzynarodowego związku spółdzielczego, H. J. Maja, oraz dyrektora hurtowni, C. W. S. Brodrieka, kierownika departamentu, Howlida, i inn.

Nawiązaniu stosunków handlowych pomogły również rekomendacje związku przez gwarancję rządu polskiego i międzynarodowego związku spółdzielczego.

Po doliczeniu kosztów transportowych, zatadowania frachtu morskiego do Gdanska, przeładowania w Gdanku, frachtu kolejowego, manka i t. p. cena nadesłanych towarów jest jeszcze o wiele niższa od obecnej o jakie do 60 procent, to też wpłynie regulujące na ceny wogół.

Do Łodzi z nadesłanych towarów (wyznaczone) zostanie odpowiednia poważna ilość, której należy oczekiwać już w dniach najbliższych.

Dani powyższe otrzymaliśmy od kierownika łódzkiego oddziału związku stow. społ.

Z Towarzystwa Rolniczego.

(c) Na onegdajszym miesięcznym ogólnym zebraniu członków T-wa rolniczego okręgu łódzkiego, któremu przewodniczył prezes p. Kochanowski, rozważano następującą sprawę:

Co do otwarcia szkoły rolniczej, projektowanej początkowo w Czarnocinie rządowym, zawiadomiono iż istnieje niesprawdzona pogłoska jakoby Czarnocin oddany był przez Skarb w dalszą dzierżawę na lat sześć. Tym sposobem szkoła rolnicza w miejscowości tej nie znalazłaby pomieszczenia i dla tego — w obszernej dyskusji wykonano projekt otwarcia tej szkoły w Brzeznach, co uchwalono przekazać komisji organizacyjnej dla podjęcia starań w tym kierunku.

Referat p. Kostaneckiego o uprawie łąk — uchwalono odłożyć do bliźniejszego zebrania.

S. rawę nawożenia roli mąką z zepsutego ziarnia lubin referował p. Malcz. Wywołała ona żywą dyskusję, poczym uchwalono poczynić w przyszłości dalsze doświadczenia i wyniki ogłosić.

Dyrektor łódzkiego syndykatu rolniczego referował sprawę dostawy specjalnego siarna do zasiewów. Sprawa stoi, gdyż syndykat potrzebnej i żądanej przez ziemiańców ilości zboża nasiennych sprowadzić nie zdota. C. zboże to jest niezwykle trudne, jak również trudnym jest przewożenie tych zboży dla tego rolnicy okręgu łódzkiego poproszą będą zmuszeni na wysiewie własnej produkcji.

W koncu p. Szantyr referował sprawę wprowadzenia u nas mechanicznej uprawy ziemi i wyjaśniał warunki użycia piągów motorowych.

Na sebraniu byli obecni delegaci klubów włościańskich.

Ze związku ziemian.

(k) W lokalu własnym przy ul. Kilińskiego nr. 50, odbyło się sebranie miesięczne członków oddziału łódzkiego związku ziemian. Przewodniczył p. Wężyk, p. ro trzymał sędzia Adam Lebel. Po odcytnianiu nadesłanych z Warszawy okólników wywiązała się dyskusja w sprawie aprowizacji miasta Łodzi, przyczem zabierali głos pp. Niemyski, Malcz, Kostanecki i inni. Stwierdzono, iż żniwa dały piękny urodzaj i zbiór zboża do składowania aprowizacyjnych rządowych, np. w brzezińskiej ziemi odstawiono już z górą 30 tysięcy korcy, w łódzkiej i łaskiej tak samo, lecz co do włościan sprawa przedstawia się inaczej, włościanie naogół ociągają się z dostawą zboża, co powoduje brak aprowizacyjny. Wreszcie uchwalono, by przyzwydum związku ziemian zobowiązano członków związku, właścicieli większej własności ziemskiej, aby nie sprzedawano zboża na szmugiel w drodze nielegalnej poza kontyngensem i aby o wszelkich takich wypadkach o ile by się te zdarzyły, zawiadamiać zarząd związku ziemian, dla piętnowania tych, coby dopuścili się tego, oraz dla wystawiania ich nazwisk pod przęgiem opinii publicznej. Temu postanowieniu tylko przyklasnąć, należy tylko życzyć sobie, by i włościanie okoliczni dosiali do tego przekonania.

Choroby zakaźne i śmiertelność w Łodzi.

W ciągu tygodnia od dn. 14 września do 20 września r. b. w Łodzi:

Na dur osutkowy (tyfus plamisty) zachorowań 10 w tem mężczyzn 3, kobiet 7, chrześcijan 9, żydów 1; (zgonów 1—chrześcijanka); na dur brzuszny (tyfus brzuszny) zachorowań 20, w tem mężczyzn 8, kobiet 12, chrześcijan 16, żydów 4; (zgonów 2 — 1 chrześcijanin, 1 żydówka).

Na czerwonkę (desenterję) zachorowań 33, w tem mężczyzn 18, kobiet 15, chrześcijan 32, żydów 1; (zgonów nie było).

Na błonicę (difterję) zachorowań 5, w tem mężczyzn 2, kobiet 3, chrześcijan 4, żydów 1; (zgonów nie było).

Na płonnicę (szkarlatynę) zachorowań 20, w tem mężczyzn 10, kobiet 10, chrześcijan 18, żydów 2; (zgonów nie było).

Gorączki potęgowej był jeden przypadek u chrześcijanki; na gruźlicę zmarło osób 35.

U Handlowców.

(k) W tych dniach, przybył z Poznania delegat tamtejszych handlowców, p. Zaleski kierownik związku handlowców z Poznania i konferował z zarządem łódzkiego stow. handlowców chrześcijan w sprawach, dotyczących się ujednostajnienia i złączenia działalności zawodowej np. przy pośrednictwie pracy itp.

Examininy dla eksternów

(—) Sekcja Szkolnictwa Średniego zawiadamia, że egzamininy wstępne dla eksternów rozpoczyna się w Warszawie, Łodzi i w Lublinie we wtorek, 30 września o godz. 4 popoł. egzamininy piśmienne (we środę 1 października r. b., o godz. 4 po poł. Egzamininy w Kielcach w skutek małej liczby kandydatów nie odbędą się.

O podziale na grupy i miejscu egzaminów w Warszawie będzie można dowiedzieć się w Sekcji Szkolnictwa Średniego (Plac Trzech Krzyży 8) w sobotę d. 27 i poniedziałek, dnia 29 września w godzinach biurowych.

Turniej tenisowy.

Turniej tenisowy urządza, dnia 28 b.m. i w dniach następnych klub sportowy „Warta“ w Poznaniu. Rozpisano następujące gry: single dla panów o mistrzostwo Wielkopolski, single dla pań, double dla panów, double dla pań, mix-d double, single dla panów (handicap) i double dla panów (handicap).

Wpisowe uczyni 5 mk. od gry i osoby. Zgłoszenia przyjmuje najpóźniej do piątku dnia 26 b. m. ewtl. telegraficznie Marjan Baym, Poznań, Seweryna Mielczyńskiego 12.

Do gier wyznaczone są cenne zegrody.

Komunikaty.

Ogłoszenie.

W Urzędzie Sędziem do sprawy Nr 5619/19 B. IV, znajdują się następujące rzeczy:

Kapturek dziecienny, 3 koszule damskie, 3 koszule dziecięce, żakietek letni, 2 bluzki białe, 2 pary kaletonów, jedna z nich znaczone literami W. P., 2 kaftany ciepłe (1 kaftanik znaczone A. B.), 3 spódnice, 1 ręcznik (podarty), 2 torebki płócienne, 6 par pończoch dziecięcych, 2 pary pończoch damskich, 1 para rękawiczek i 1 prześcieradło, pochodzące prawdopodobnie z kradzieży, właściciela których dotychczas odnaleźć nie było można.

Osoby, którym takie rzeczy w końcu marca r. b. skradziono, mogą zgłosić się do Urzędu Sędziem w Łodzi po ewentualny odbiór takowych.

Urząd Sędziem.

Z Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy.

W myśl „Wezwania” Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z d. 11 stycznia b. r. — Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy i Opieki nad wychodźcami w Łodzi,

wzywa ponownie wszystkich pracodawców, uruchomionych obecnie przedsiębiorstw fabrycznych i handlowych, do przestania do Urzędu, w ciągu dni 5-ciu od daty niniejszego listu, spisu robotników, zatrudnionych w ich przedsiębiorstwach z podaniem dokładnych adresów.

Za Kierownika Urzędu: P. Skarbek.
Z Łódzkiego Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczynności.

„Zarząd Łódzkiego Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczynności” podaje niniejszym do publicznej wiadomości, że w dniach od 25 września do 3 października biuro T-wa, Dzielna 52, przyjmować będzie zapisy najbardziej potrzebujących na odzież z daru Amerykańskiego.

Zapisy odbywać się będą w godz. od 9—12 przed południem i od 3—6 popołudniu, codziennie, z wyjątkiem świąt i niedziel.

Przy zgłoszeniu należy przedstawić paszport niemiecki głowy rodziny i legitymację Komitetu Rozdziału Chleba i Mąki. Zwraca się przytem uwagę, że osoby raz już zapisane w innej instytucji, przy podziale odzieży przez T-wo stanowczo uwzględnione nie będą.

Łódźk. Chrz. Tow. Dobrocz.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Dzisiejsza premiera dostarczy widzom kilka godzin wesołej zabawy w najlepszym gatunku. Oto odegraną będzie pełna wdzięku komedia K. Jerome'a jednego z najsłynniejszych humorystów współczesnej Anglii p. t. „Miss Hobbs”. Role główne odtworzą: op. Dunajewska, Zbikowska, Zakrzyńska, Szreniawa, Mayen, Melina, Piłarski, Rdzawicz-Chlebiński i inni.

W sobotę po południu o godz. 4 po cenach najniższych dla młodzieży ukazuje się niestarzejąca się w humorze i dowcipie stylowa komedia Fr. Zabłockiego „Fircyk w zalotach”, wieczór zaś po raz pierwszy sztuka w 4 aktach H. Ibsena „Podpory społeczeństwa”.

Odpowiedzi od Redakcji.

P. S. Artykuł „Wesołość” do umieszczenia. W koszu.

P. J. Zd. Wiersz pański p. t. „Wiosna i jesień” nie posiada walorów poetyckich.

Wierszy, iż „sterzące smętnie” i „schnięte badyie, potrząsające” listy już rymy” mogły spowodować, że Pan, który stał być sobą” i że po zniu rymu „sterf. awciam „okropną nędzę.”

Jednak to ani piękne, ani ciekawe!

„Dbajacemu o armję polską”. Ma pan poczucie racji: Jak nas poinformowane pracują w tutejszym Dowództwie Generalnym: adiutant p. generała p. Wieliczki, referent kolejowy p. Pilecki, referent tabo- rowy p. Jonasz, prokurator wojenny pan Jonasz i sędzia wojskowy pan Cymdes, wszyscy wyznania mojżeszowego.

GIEŁDA.

Warszawa, 24 września

Wart. kup. Ząd. Poms

Ruble carskie a	500 102-102,75
Korony	51.-51-40
Franki	427-50-440
Sterlingi	160-157,75-158,50
Dolary	85-75,35-85,75
Leje rumuńskie	150-148-145

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Zakładów Przemysłowych L. GROHMANA w Łodzi zaprasza akcjonariuszów na

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie,

odbyć się mające w dn. 18-ym października r. b. o godzinie 12 w południe w lokalu Towarzystwa przy ul. Tylnej nr. 9.

Przedmiotem obrad będzie:

- 1) sprawozdanie zarządu,
- 2) wybór gazet, w których drukowane będą ogłoszenia Towarzystwa,
- 3) wnioski akcjonariuszy,

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w zebraniu winni złożyć swoje akcje zarządowi najpóźniej do dnia 11-go października r. b. włącznie.

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Karola Steinerta w Łodzi

zaprasza akcjonariuszów na

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie

odbyć się mające w dniu 18-ym października r. b. o godzinie 3 po poł. w lokalu Towarzystwa przy ulicy Piotrkowskiej nr. 276.

Przedmiotem obrad będzie:

- 1) wybór gazet, w których drukowane będą ogłoszenia Towarzystwa i
- 2) wnioski akcjonariuszy.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w zebraniu, winni złożyć swoje akcje Zarządowi najpóźniej dnia 11 października r. b. włącznie.

POLSKA KRAJOWA LOTERJA KLASYCZNA

R. G. O.

Bilety trzeciej klasy już nadeszły.

Odnowienie biletu na bilet II klasy winno nastąpić najpóźniej 4 października r. b. Ciągnienie III klasy 7 i 8 października r. b.

Reprezentacja Lot. Klas. R. G. O. w Warszawie na Łódź i Okręg Łódzki Łódź Przejazd nr. 4.

Instytucja Rolniczo - Handlowa

poszukuje obeznanych z handlem rolniczym: 1) Zarządzającego filją, 2) Lustratora filji, 3) Korespondentki-maszynistki ze znajomością stenografii. Oferty pod „Handlowe” prosimy składać do redakcji „Straży Polskiej”.

Plac Sportowy HELENÓW

W niedzielę dn. 28 września 1918 r. o godz. 4-jej popoł. bez względu na pogodę.

Mecz piłki nożnej

(Rewanz)

Lwów — Łódź

Pogoń I A Mistrzowska Kłob Turystów
drużyna Galicji

! Po raz pierwszy w Łodzi !

Bilety są do nabycia w cukierni p. Krzyżanowskiego ul. Piotrkowska 79. Sprzedaż biletów uczniowskich tylko za okazaniem matrykuł. Po meczu wolny wstęp do Helenowa.

Kupcom, przemysłowcom i kooperatywom

polecamy jedyne w Polsce tygodniki fachowe

„Kupiec”
„Drogerzysta”
„Przebieg włóknisty”

wychodzące w Poznaniu. Abonament każdego pismawynosi mk. 6 kwartalnie
Adres „KUPIEC” Poznań

Konstanty Kawecki i S-ka

Łódź Przejazd 21.

Sidorosten do kotłów	Dachówki
Lakiery do żelaza	wapno, cement gips
Smary Toyota	tektura smołowcowa
„ do wozów	masa sklejna
„ do lin	szpiki apreturowe

Ekikator do drzewa.

Egzaminy dla eksternów

z klas 8, 6 i 4-ch rozpoczną się dn. 30-go września r. b. (wstępnie) o 5 godz. pp. i piśmienne d. 1 października 5 g. pp. w gmachu gimnazjum państwowego im. M. Kopernika (Nowocegielniana 9). Osoby interesowane przyjmują codziennie kierownik sz. oły 1-2 godz. Dyrektor Jan Czeraszewicz.

LICYTACJE PRZYMUSOWE.

W piątek dn. 26 września 1919 roku odbędą się następujące licytacje za gotówkę: **Między g. 9 — 12 przed południem:** ul. Juljanowska nr. 61—4 gęsi. Łódź dn. 24 września 1919 r. Miejski Urząd Sekwestracyjny

Świetna egzystencja!

W Poznaniu, Plac Wolności 10, jest do sprzedania od wielu lat prowadzony pierwszorzędny skład wyrobów skórzanycch z kontraktem jeszcze na 5 lat. Magazyn może być ewent. przejęty bez towaru tylko z urządzeniem.

Potrzebny

chłopiec do roznoszenia gazet wiadomość w Administracji „Straży Polskiej”.

Ogłoszenie.

W poniedziałek, dnia 29 września r. b. w sali Rady Miejskiej Srednia 14, o g. 5-jej po południu odbędzie się Ogólne Zebranie członków Związku Urzędników Miejskich z następującym porządkiem dziennym:

1. Wybory Zarządu.
2. Sprawa uregulowania pensji.
3. Wolne wnioski.

Zarząd.

Dyrekcja Koncertów Alfreda Straucha.

Łódzka Orkiestra Symfoniczna

Dyrektor **BRONISŁAW SZULC**

z udziałem wybitnych solistów i zaproszonych dyrygentów:

Zdzisława Birnbauma, Emila Młynarskiego, Ludomira Różyckiego i innych.

Inauguracja Sezonu 1919-20

w Sali Koncertowej.

Pierwszy koncert odbędzie się 6 października r. b. o g. 8.15 wiecz.

Solista

ARNOLD FÖLDESZ

słynny wiolonczelista.

Dyrekcja koncertów
ogłasza niniejszym

abonament

na pierwszy cykl wielkich
koncertów symfonicznych
składający się

Z sześciu koncertów

Dni koncertowe oraz soliści pierwszego cyklu:

Poniedziałek, dnia 6 października — I Koncert Solista **Arnold Földesz** (wiolonczela).

Poniedziałek, dnia 13 października — II Koncert Solistka Prof. **Irena Dubiska** (skrzypce).

Dyrekcja **Emil Młynarski**.

Poniedziałek, dnia 20 października — III Koncert Solista **Juljusz Thornberg** (skrzypce).

Poniedziałek, dnia 27 października — IV Koncert Solista **Maurycy Rosenthal** (fortepian).

Poniedziałek, dnia 3 listopada — V Koncert Solista **Seweryn Eisenberger** (fortepian).

Dyrekcja **Zdzisław Birnbaum**.

Poniedziałek, dnia 10 listopada — VI Koncert Solistka **Erika Morini** (fenomenalna skrzypaczka).

Oprócz wyżej wymienionych, zaangażowani zostali następujący soliści:

Eugoniusz D'Albert, Willy Backhaus, Willy Burmester, Berta Crawford, Ignacy Dygas, Zbigniew Drzewiecki, Ignacy Frydman, Ibolyka Gyarfás, Stanisław Gruszczyński, Bronisław Huberman, Henryk Melcer, Józef Mann, Marja Mokrzycka, Henri Marteau, Robert Perutz, Egon Petri, Ema Rubinstein, Józef Schwartz (Pianista), Józef Sliwiński, Józef Smidowicz, Tossi Spiwakowski, Józef Schwartz (Śpiewak), Franciszek Vecsey.

Ścisłe daty wspomnianych koncertów będą ogłoszone w listopadzie r. b.

Z dzieł orkiestrowych niegranych jeszcze w Łodzi, wystawione będą:

Symfonia Paderewskiego, Noskowskiego „Od wiosny do wiosny”, Stojowskiego Symfonia D-moll, Brahmsa pierwsza C-moll, Skryabina I-sza, Sibeliusa I-sza i IV-ta. Warjacje Symfoniczne Elgara. V Symfonia Brucknera. Poeamty symfoniczne: Skryabina „Ekstaza” Straussa R. „Tako rzecze Zaratustra” i „Sowizdrzał”. Debussy Popołudnie Fauna. Bagrynowski Sulta Symfoniczna i inne.

Ceny miejsc na pierwszy cykl łącznie z podatkiem	
Rząd	1—2 mk. 90.00
„	3—4 „ 81.90
„	5—6 „ 73.65
„	7—8 „ 65.50
„	9—10 „ 57.30
„	11—12 „ 49.10
„	13—16 „ 40.00

Ceny miejsc na wszystkie pięć cykli (30 koncertów) łącznie z podatkiem	
Rząd . . .	1—2 mk. 250.00
„ 3, 4, 5, 6, 7, 8 „	300.00

Ceny miejsc na każdy koncert oddzielnie łącznie z podatkiem	
Rząd	1—2 mk. 16.50
„	3—4 „ 15.00
„	5—6 „ 13.50
„	7—8 „ 12.00
„	9—10 „ 10.50
„	11—12 „ 9.00
„	13—16 „ 7.50
„	17—18 „ 6.50

Kupon do łoży parterowej	mk. 12.00
Kupon do łoży balkonowej	mk. 10.00
Balkon	„ 6.00
Wejście	„ 5.00
Galerja	„ 3.30

Sprzedż biletów rozpoczyna się dziś od godz. 10 rano.

Niezależnie od koncertów symfoniczn. odbywać się będą co niedzielę **Koncerty popołudniowe.**

Od dnia 24 września 1919 r. zostaje czynnym codziennie od godz. 7 wieczorem, w sobotę od godz. 5, w niedzielę i święta od godz. 3 po południu, KINEMATOGRAF

•• Tow. Resursy Rzemieślniczej ••

„Kino - Resursa“

ul. Kilińskiego 117

Dojazd tramwajem 4 i 10 do rogu Główniej i Kilińskiego.

Program:

- I. Otwarcie wystawy Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi w 1912 r.
- II. Święto Pracy na tejże Wystawie
- III. „Pomarańcze Niebiańskie“ komedia w 5 częściach.
- IV. Fabryka fortepianów.

Ceny m.

	I	II	III
dla niez'onek:	3.—	2.—	1.—
dla członków Tow.	1.90	1.—	— (0)
dla dzieci i żołnierzy cennik członkowskich. Członkowie proszeni są o przedstawienie biletów członkowskich przy kasie.			

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Wyrobów Bawełnianych I. K. Poznańskiego w Łodzi zaprasza akcjonariuszów na

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie,

odbyć się mające w dn. 18-ym października r. b. o godzinie 12 w południe w Warszawie w Banku dyskontowym przy ul. Fredry.

Przedmiotem obrad będzie:

- 1) sprawozdanie zarządu,
- 2) wybór członków zarządu i komisji rewizyjnej,
- 3) wybór gazet, w których drukowane będą ogłoszenia Towarzystwa,
- 4) wnioski akcjonariuszy.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w zebraniu winni złożyć swoje akcje zarządowi najpóźniej do dnia 11-go października r. b. włącznie.

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Wyrobów Bawełnianych Ludwika Gayera w Łodzi zaprasza akcjonariuszów na

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie

odbyć się mające w dniu 18-ym października r. b. o godzinie 11 przed poł. w lokalu Towarzystwa przy ulicy Piotrkowskiej nr. 282.

Przedmiotem obrad będzie:

- 1) Sprawozdanie Zarządu,
- 2) wybór gazet, w których drukowane będą ogłoszenia Towarzystwa i
- 3) wnioski akcjonariuszy.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w zebraniu, winni złożyć swoje akcje Zarządowi najpóźniej dnia 11 października r. b. włącznie.

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Pabjanickich Fabryk Wyrobów Bawełnianych „Krusche i Ender“ Pabjanice, zaprasza akcjonariuszów na

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie,

odbyć się mające w dniu 18-ym Października r. b. o godzinie 11 przed południem, w lokalu Towarzystwa w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej nr. 143.

Przedmiotem obrad będzie:

- 1) Sprawozdanie zarządu,
- 2) wybór członków zarządu i komisji rewizyjnej,
- 3) wybór gazet, w których drukowane będą ogłoszenia Towarzystwa,
- 4) wnioski akcjonariuszy.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w zebraniu, winni złożyć swoje akcje zarządowi najpóźniej do dnia 11 października r. b. włącznie.

OGŁOSZENIE.

Z powodu nieregularnej i niedostatecznej dostawy przeznaczonego dla miasta kontyngensu mąki przez Państwowy Urząd Zbożowy podaje się do wiadomości, że powstałe z tego tytułu zaległości w dostarczaniu pieczywa nietylko się nie zmniejszają, lecz są ale wzrastają; niezrealizowane dotychczas odcinki chlebowe i mączne okresów 110-go i 111-go przyjmowane będą zatem nadal aż do odwołania.

Magistrat

Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

Łódź, dn. 24 września 1919 r.

KAMIEŃ ŻÓŁCIOWY zmiekcza i usuwa bez bólu Cholekinaza H. Niemojewskiego.

***** Ataki w zupełności ustają. *****
Objawy (początkowe). Ból w bokach i dołku pędcerowym (gazy schodzą się zebra). Pobolewania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w usłach. Odbijanie gazami. Wzdęcia i burczenia w kiszkach. Bóle i zawroty głowy.
Objawy (podczas ataków). Silne zdemowanie. W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tyłnej—w pasie—krzyżu i sięga aż do łopatek. Wzdęcia brzucha, rozsadzenie żeber i parcie na kłaskę stercową. Brak tchu, oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółcia, dreszcze, zimne poty, żółtaczka. — — —
 Eliższych informacji udziela: Aptekarz-fizjolog H. Niemojewski, Warszawa, Nowy-Swiat 16, m. 27

Kazimierz Roszak

Łódź, Dzielna Nr. 1. Tel. 23-54.

Zakład Optyczno-Chirurgiczny z działami: fizycznym, chemicznym, elektro-technicznym ortopedycznym, fotograficznym i pierwsza w Łodzi PRACOWNIA PRZEZRO-CZY dla szkół, odczytów i t. p. Szkła SKOMBINOWANE stałe na składzie. Nadeszły świeże aparaty fotograficzne. WAŻNE dla FABRYK. Reperacja manometrów kotłowych dokładnie i solidnie.

Okazyjnie do sprzedania
 Sukna, kurtki, obuwie, galanterja i dodatki krawieckie po bardzo niskich cenach, poleca sklep komisowy „Rekord“ Piotrkowska 184
 przyjmuje w komis do sprzedaży wszelkiego rodzaju rzeczy.

Swierzbę szybko, skutecznie usuwa mydlana maść z „kogutkiem“ aptekarza A. Gasińskiego. Nie plami bielizny, ma przyjemny zapach. Żądać w aptekach, składach aptecznych maści od swierzby tylko z kogutkiem.

Dr. Smoleński
 powrócił
 ul. Andrzeja nr. 5.

Dr. H. Sadkowski
 Choroby wewnętrzne specjalnie żołądka i kieszek
 Łódź, ul. Piotrkowska № 120
 Od 9—11 r. i od 5—7 po poł.

Dr. Dutkiewicz
 Ordynator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych.
 ul. Piotrkowska 50.
 o 9—11^{1/2} r. i od 4-7 po poł.

Dr. Feliks Skusiewicz
 ul. Andrzeja № 11.
 Choroby skóry i weneryczne
 Godziny przyjęć: od 9—11 i do 6—7 i pół p. p. Panie 11—12 rano

Ogłoszenia drobne
 A kuszerka Nowakowska, mieszka obecnie Dzielna 34 m. 18.
 Anna Piasek zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi legitymację chlebową na 2 osoby

A.A. Pierwszorzędne
 Biuro Nauczycielskie Feliksa Sekowskiej, Przejazd 14 poleca: Nauczycielki do średnich zakładów naskowych i domów prywatnych; freblanki, ochroniarzki, bony z szyciem, krawcowe, gospodynie, ekspedientki, kasjerki, bufetowe, plegniarzki świadectwa chlebowe

Najtańsza posezonowa wyprzedaż resztek: Bostony, szewioty, tuch, krepy, korty, welury na palta sukna, wełna i bawełna na blaski, suknie i kostjomy, jedwabie otaminy, batysty białe i kolorowe, cajgi, barchany, chustki. Prawie o 50 proc. taniej niż wszędzie, bo w mieszkaniu prywatnym. Uwaga! dla kupców usłepstwa. Kilińskiego nr. 40 (Widzewska) fr. II p. m. 10.

Wilhelm Fencio zgubił paszport niemiecki, wydany z gm. Łuźmierz, oraz paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Szczepan Kowalski zgubił paszport niemiecki wydany z gm. Piątek pow. Łęczyńskiego.

Pensjonat ziemianinów, utrzymywane z całodziennym utrzymaniem od 25 marek dziennie, kuchnia obłita, zdrowa, wiejska, obiady w domu i na miasto od 4 mk. Zgłoszenia: Nawrot 23 mieszk. 29.

Janot Janot zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Kupuję przewoźni i mieszkanie 16 III. 25, 35, 50, 70 i 80 III mm. Izolowane lub goce. Przejazd 11—Biuro techniczne „W. Krn“.

Władysław Polan zgubił paszport niemiecki, wydany w Warszawie.

Kto potrzebuje dobrego administratora lub rządcę domu dobrze obznajmionego z prowadzeniem ksiąg meldunkowych. Oferty w Administracji „Straży Polskiej“ pod „Administrator“.

Janina Dąbrowska zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Michał Leszma zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Nepomocna Bugaj, ul. Przejazd nr. 20, zgubiła książeczkę legitymacyjną na chleb dla 1 osoby.

Futro męskie małe poszute jest do sprzedania. Amerykańskie ciemne popielice kołnierz bawoły pokrycie z kurtki angielskiego. Orta 3 III m. 7